

NAJK over... het GLB na 2020

Jonge boeren en tuinders hebben de antwoorden op vragen rond de klimaatdoelstellingen, het wereldvoedselvraagstuk en de uitdagingen op een vergrijzend platteland. Zij zijn de hoeders van het buitengebied die optimaal gestimuleerd moeten worden om extra maatschappelijke taken op zich te kunnen nemen en verder van hun boerderij te kunnen kijken dan ooit.

Uitgangspunten:

- Volgens NAJK moet het huidige GLB binnen de doelstellingen, hervormd worden tot een progressiever systeem.
- Focus NAJK: inkomenszekerheid, bodemvruchtbaarheid en verjonging
- Onderzoek wijst uit dat de belangrijkste behoeften jonge boeren in Europa zijn: toegang tot land, financiering en kennis

Wat worden en zijn de grootste uitdagingen voor Nederlandse jonge boeren?

1. Bedrijfsovername
2. Omgaan met klimaatverandering en daardoor extremere weersomstandigheden
3. Het behalen van doelstellingen rond klimaat, duurzaamheid en biodiversiteit met minder beschikbare grondstoffen
4. Sterk fluctuerende markten
5. Beperkte regie in de keten

Hoe willen wij deze uitdagingen aangaan en wat hebben we daarvoor nodig?

- **Actieve boeren** zijn degene die de financiële verantwoordelijkheden voor de boerderij en productie dragen en die producten individueel of via coöperaties verkopen, die geregistreerd staan bij de KvK en publieke goederen van landbouwactiviteiten leveren. Alleen mensen die binnen deze definitie vallen zouden aanspraak moeten kunnen maken op gelden uit de eerste pijler van het GLB.
- We willen in de toekomst zoveel mogelijk grondstoffen en uitgangsmaterialen uit Europa halen. Zo **bouwen we onze afhankelijkheid af** en stabiliseren we de aanvoer van de benodigde materialen. Daarnaast zijn we flexibel en produceren we waar de klant om vraagt.
- Als agrarisch ondernemers van de toekomst zullen we meer dan ooit met de uitdagingen rond extreme weersomstandigheden om moeten gaan. Jonge boeren en tuinders kiezen voor ondernemerschap en daarmee voor het nemen van risico's. Meer extremen in het weerpatroon is lastig grip op te krijgen. Daarom zou er binnen het GLB **een vangnet moeten zijn voor ondernemers die te kampen krijgen met zeer zware schade door excessen in het weer**. Een invulling hiervan is een calamiteitenfonds vanuit het GLB, dat regionaal ingezet kan worden, wanneer nodig.
- NAJK wil **boeren ondersteunen voor concurrentiekracht, innovatie en duurzaamheid**. We willen onze ecologische voetafdruk verkleinen door gebruik te maken van regionaal geproduceerd veevoer en alternatieve eiwitbronnen. De teelt van eiwitgewassen in Europa kan gestimuleerd worden door **gekoppelde betalingen** in het GLB. NAJK denkt dat er efficiënter geproduceerd kan worden door stimulering van innovatie in de sector, waardoor er meer gedaan kan worden met minder input. De jonge boeren willen de biodiversiteit op hun bedrijven bevorderen. Dit doen we allemaal op onze eigen manier, passend bij ons bedrijf, onze bedrijfsvoering en de regio waar we wonen. **Elke ondernemer kan zo een bijdrage leveren**. Er zullen

hierbij ook mogelijkheden moeten blijven bestaan voor gelijkwaardige praktijk, bijvoorbeeld door equivalente maatregelen als Veldleeuwerik. Ook in de toekomst zullen publieke diensten uitgevoerd moeten kunnen worden in collectieven en door samenwerking met collega's uit andere sectoren. Om boeren te stimuleren deze publieke diensten uit te voeren worden zij **beloond voor hun inzet voor natuur en landschap maar ook voor bovenwettelijke maatregelen (extra dierenwelzijn, milieu, water)**. Zo kan de directe inkomenssteun op termijn veranderen in een systeem waar naar inspanning beloond wordt. Wij willen dat de boeren en tuinders van de toekomst hun geld verdienen in de markt en beloond worden voor de maatschappelijke diensten waar zij hun bijdrage aan leveren.

- NAJK onderschrijft de **aanbevelingen van de Task Force Agricultural Markets**. Op deze manier kunnen boeren meer regie in de keten krijgen.
- Jonge boeren en tuinders moeten zich ieder jaar bijscholen kunnen laten bijscholen. in diverse aspecten van hun ondernemerschap. Daarnaast moet er goede toegang zijn tot de financieringsmogelijkheden van de Europese Investeringsbank. Wij vinden dat **jonge boeren** moeten ondersteund worden vanuit het GLB, ook als dit ten koste gaat van het totale beschikbare budget voor boeren boven de 40 jaar. Jonge boeren hebben de toekomst. Zij zijn degenen die over 20, 30 en 40 jaar veilig en kwalitatief hoogwaardig voedsel willen produceren in Europa.
- In alle EU-lidstaten moet **handhaving** op afspraken uit het GLB geborgd zijn.
- Geld specifiek bedoeld voor voedselbeleid zou niet het uit GLB moeten komen. Educatie over voedsel is een taak van de Nederlandse overheid.
- Iedere lidstaat moet de afgesproken doelstellingen rond klimaat, duurzaamheid en biodiversiteit halen. De invulling om de doelstelling te behalen is aan de lidstaat zelf.
- Iedere lidstaat is verplicht om gebruik te maken van **ondersteuningsmaatregelen voor jonge boeren** die het GLB biedt. Jonge boeren zijn actieve boeren, jonger dan 41, met een agrarische opleiding of aantoonbare agrarische ervaring.
- NAJK wil graag dat het percentage **geld gereserveerd voor jonge boeren** op EU-niveau hoger wordt vastgesteld dan de Europese Commissie heeft voorgesteld. Een gelijk speelveld, ook wat betreft het percentage ondersteuning, is van essentieel belang voor de ontwikkeling en kansen van de Nederlandse jonge boer. Mocht het voorstel - minimaal 2% van de gelden is gereserveerd voor jonge boeren- op lidstaatniveau terecht komen, dan bestaat er een grote kans dat er in de verschillende lidstaten ongelijke percentages worden vastgesteld.
- NAJK staat positief tegenover het principe van capping op de hectarepremie. Vrijkomende gelden zouden ten goede moeten komen aan kleine en middelgrote agrarische bedrijven en op het leveren van publieke goederen en diensten zou geen cap mogen bestaan.

1 ^e pijler GLB na 2020	Deel van budget (%)	Toelichting
Hectarepremie	50	Met een vaste premie, waar boeren momenteel mee hebben gerekend in hun bedrijfsvoering, kunnen we als agrarische sector een veilige en kwalitatief hoogwaardige voedselvoorziening veiligstellen.
Extra inspanning	30	We willen dat extra inzet beloond wordt. Daarom krijgen boeren die een kleine extra bijdrage leveren voor milieu, biodiversiteit, landschap,

		natuur en andere maatschappelijke diensten, minder extra premie uitgekeerd dan boeren die zich hier in grotere mate voor inzetten.
Jonge Boeren	20	Jonge boeren hebben de toekomst. Zij zijn degenen die voorop willen lopen, buiten de gebaande paden kijken, maar ook degenen die te maken krijgen met steeds groter wordende uitdagingen op het platteland als vergrijzing, klimaatverandering en het wereldvoedselvraagstuk. Om jonge boeren in staat te stellen bedrijven te starten of over te nemen, zal er meer geld ter beschikking gesteld moeten worden om de jonge ondernemers in de eerste jaren na bedrijfsovername, wanneer zij het financieel lastig hebben, te ondersteunen.